

להשתלט בשקט, תוך זמן קצר, על כל מקורות העוצמה הכלכלית של המדינה. שם האיש: מינחס ספיר, מוכיר מפלגת ה' עבודה.

כאשר פרש ספיר ממשרד-האוצר, ל' תפקידו החדש כמוכיר-מע"י, היו כאלה ש' פקחו עיניים תמהות: כיצד נוטש ספיר אחריו עמדת-כוח כזו? איך הוא מפקיר את משרד-האוצר ואת שליטתו על חלוקת ההטבות וההנאות במדינה?

אלה ששאלו שאלות כאלו היו אנשים תמימים, שלא ידעו כי ספיר אינו זקוק כבר לעמדתו במשרד-האוצר. הוא דאג מראש להפקיד את אנשי-סודרו-חסדו בכל עמדות-המפתח הכלכליות במדינה. הפיאודל נטש אומנם את כיסאו — אך הוא לקח עימו את כל אחוזתו ואוצרותיה.

כדי לגייס כיום, למשל, כספים לקרן הבחירות של מע"י, אין ספיר נזקק עוד למעמדו כשר-האוצר. אנשיו יושבים ליד הברזים. שום בעל-הון, איל-תעשייה או קבלן לא ירצה להסתכסך עם ספיר, בידעו שאנשיו הם היכולים לקבוע את גורלו —

מנהל הבנק. בזמנו שלם הבנק 60 אלף ל"י תמורת החילה ברמת חן. עתה מוערך שוויה ב'120 אלף ל"י. לנאמן הסכס הקובע כי הווילה תהיה שייכת לו אחרי שיפרוש מהנהלת הבנק.

נרכשה בזמנו על-ידי הבנק לפיתוח התעשייה, מכספי הציבור, למגוריו של הפקיד הבכיר שפרש ממשרד-האוצר והתמנה

הווילה של נאמן

שנוחחים בתוך שנתה

חרי 12 שנות-עבודה בשירות-המדינה למעשה, שני המוסדות הכלכליים העצומים. נה, פרש הפקיד הבכיר משה זנדברג מעבודתו במשרד-האוצר.

עם פרישתו מתפקידו קיבל משה זנדברג, בן ה'42, סכום-פיצויים צנוע — בסביבות 20 אלף ל"י. אולם הוא אינו צריך לדאוג לעתידו. הוא לא נשאר מחוסר-עבודה.

כי משה זנדברג, מי שהיה ידי-מינו ו' עוזרו האישי של פינחס ספיר בהיותו שר-האוצר, מי שהיה הסוכן-ראש הראשי של המיתון, מי שהטיף לאזרחי-ישראל, השכם והערב, להזק את החגורה, להסתפק במועט ולרסן את רמת-החיים הגבוהה — הסתדר לא רע בחייו הפרטיים.

הוא עבר להתגורר בדירה ששווייה מוערך ב'170 אלף ל"י. הוא נוהג במכונית ב'יאק חדישה, ששווייה כ'40 אלף ל"י. מלבד נסיעותיו-בתפקיד לחו"ל, הצפויות מדי פעם, הוא זכאי אחת לשנה לטיול חיים לחו"ל — יחד עם בני-משפחתו.

בקיצור, משה זנדברג יכול היום לחיית כאיש עשיר, אפילו כאיש עשיר מאוד. וכל זה מלבד שיצטרך להשקיע בכך את כספו. הוא גם לא יצטרך לבזבז את הפיצויים שקיבל מהממשלה או את הסכום שקיבל עבור הדירה שהיתה לו עד כה בירושלים. לחיסכוניותיו אלה יוכל להפריש גם סכומים נכבדים ממשכורתו החדשה ה' מסתכמת ב'3000 ל"י ברוטו לחודש.

מי שהיה הממונה על התקציבים במשרד האוצר ויועץ כלכלי מיוחד לשר-האוצר, הגיע למעמדו החדש ביושר. ההטבות ש' קיבל והקפיצה הנחשנית ברמת-החיים שלו מרמת-חיים של פקיד במשלתי בכיר, הם המחיר ששולם לו עבור הסכמתו לקבל את משרתו החדשה.

משה זנדברג התמנה כסגן יושב-ראש ו' כממלא מקום יו"ר מועצת-המנהלים של אחד המוסדות הכלכליים האדירים ביותר במדינה אם לא האדיר שבהם: הבנק לפיתוח התעשייה. ואם לא די בזאת ניתנה לו גם משרה צדדית לא פחות חשובה: הוא התמנה גם לסגן יושב-ראש מועצת-המנהל לים של החברה לישראל — חברת ההשקעות החדשה שהוקמה לאחרונה על-ידי ועידת המיליונרים היהודים בהון של מאה מיליון דולאר.

התואר „סגן" לא צריך להטעות. מ' מקרים אלה. כי היו"ר עצמו בשני מוסדות אל הוא ד"ר יצחק פרדר — דמות יצור גית בלבד. זנדברג הוא האיש שנהל,

★ ★ ★ הווילה של נאמן

לאדם בתפקיד רם כזה, שמתא מיליוני ל"י ניתנים לאחריותו, מגיעות ודי הטבות. מגיע לו שהבנק לפיתוח תעשייה ירכוש עבורו דירה מפוארת ברחוב מאפו 11, בתל-אביב, ששימשה עד כה מישכן לקונסוליה של הונדוראס בישראל — ואף יקנה לו מכונית אמריקאית חדישה. ישנו רק פגם אחד בכל הסידור הזה: הבנק לפיתוח תעשייה אינו בנק פרטי. זהו מוסד ציבורי שהממשלה מחזיקה בחלק ממניותיו — והנתון לפיקוח מבקר-המדינה כספיו הם כספי כל הבנקים הפועלים ב' מדינה. זהו המוסד המעניק את כל הלחץ אות-הפיתוח במדינה, באישור הממשלה.

כמוהו כן החברה לישראל. משה זנדברג אינו איש-האוצר היהודי שהבנק לפיתוח התעשייה הפך אותו, כן לילה, לאיש עשיר. כאשר הוקם הבנק לפיתוח התעשייה הוצב בראשו כמנהל הדי' יהודה נאמן, מי שהיה החשב הכללי ב' משרד-האוצר. אז נקבע תקדים: הבנק רכש עבורו וילה חדישה ברמת-חן, ששווייה מוערך כיום ב'120 אלף ל"י.

תמורת השימוש בוילה משלם הדי' נאמן לבנק סכום סימלי של כמה עשרות ל"י, אבל בהסכם שלו עם הבנק יש סעיף מפורש שברגע שיפרוש מעבודתו בבנק תהיה הווילה שייכת לו. נוסף לזאת קיבל הדי' נאמן מכונית שברולט-אימפלה חדשה מהבנק, ומשכורת בסכום של 3000 ל"י ברוטו. קבלת שני המנהלים עלתה לבנק לפיתוח התעשייה בסכום של כ'400 אלף ל"י. החזקתם במשך שנה עולה למוסד — כ' 100 אלף ל"י. אלה הם סכומים שיכלו לשמש כהלאות-פיתוח למפעלי-תעשייה בסדר גודל נכבד למדי.

★ ★ ★ הפאודאל ספיר

ספיר עדייתם והצלחתם הכלכלית של שני פקידי-האוצר, משה זנדברג וה' ד"ר יהודה נאמן, אינו אלא דוגמה צנועה לתופעה שנעלמה עד כה מעיני הציבור, תופעה המצביעה כיצד הצליח איש אחד

הדירה של זנדברג בקומה החמישית של הבית שברחוב מאפו 11. הבנק לפיתוח התעשייה רכש את דירת-הפאר עבור סגן-יושב-ראש מועצת המנהלים החדש. לזנדברג היתה דירה בירושלים, שאותה מכר.